

Par zemes saimnieku būt jāmācās

PIE REDAKCIJAS LIETIŠKO
PĀRRUNU GALDA

«PSKP Centrālā Komiteja izsaka ciešu pārliecību, ka lauku darbaļaudis sagaidīs V. I. Leņina 110. dzimšanas dienu ar jauniem sasniegumiem darbā, ar trieciendarbu atzīmēs gatavošanos partijas XXVI kongresam, dos cienīgu ieguldījumu mūsu zemes sabiedriskās bagātības vairošanā, lai nelokāmi paaugstinātu padomju tautas labklājību».

(No PSKP CK ģenerālsēdētāja biedra L. Brežņeva apsvēkuma Vissavienības kolhozu padomju pārstāvju sanāksmes dalībniekiem 1980. gada 19. martā).

Laikā, kad mūsu Dzimtenes galvaspilsētā Maskavā Arodbiedrību nama Kolonnu zālē notika kolhozu padomju pārstāvju Vissavienības sanāksme, kas bija veltīta darba rezultātiem aizvadītajos piecos gados un uzdevumiem, lai attīstītu kolhozu ražošanu PSKP CK 1978. gada jūlijā un 1979. gada novembra Plēnuma lēmumu prasību garā, pie lietišķo pārrunu galda ar redakcijas darbinieku tikās Turku ciema un kolhoza «Zelta vārpa» pārstāvji: attēlā (no kreisās uz labo) galvenais dispečers, ciema tautas deputāts JĀNIS KĀRSE-
NIEKS, Leņina un Darba Sarkanā Karoga ordeņa kavalieris mehanizators ARTEMIJS HAVROVS, I ražošanas iecirkņa priekšsēdētājs, republikas kolhozu padomes loceklis, Leņina ordeņa kavalieris VLADISLAVS VALTERS

un Turku ciema izpildkomitejas priekšsēdētājs, kolhoza partijas pirmorganizācijas sekretārs PĒTERIS STIKĀNS. Darba kārtībā — kolhoza veikums 1979. gadā, nākotnes ieceres, partijas un padomju darbs, uzdevumi jaunatnes iesaistīšanā lauksaimnieciskajā ražošanā.

V. VALTERS:

— Nesēn rajona delegācijas sastāvā piedalījās republikas kolhozu pārstāvju sanāksmē, bet nu laikraksti ziņo par Vissavienības forumu. Dzīļi ieinteresēti izlasījām PSKP CK ģenerālsēdētāja, PSRS Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētāja biedra Leonīda Brežņeva apsveikumu. Viņš norāda, ka sevišķu uzmanību prasa lopkopība.

REDAKCIJA:

— Pēc izglītības jūs esat veterinārais darbinieks, daudzus gadus strādājāt kaimiņu rajonā vienā no kolhoziem par galveno zootehniķi,

tad pārcēlaties uz mūsu rajonu. Sajā pat amatā strādājāt vienā no tagadējā Oškalna kolhoza priekštecēm, kolhozā «Dubna», tikāt apbalvots ar mūsu zemes augstāko ordeni. Tas bija 1966. gadā. Tagad trešo gadu esat kolhoza «Zelta vārpa» valdes priekšsēdētājs. Aizvadīto saimnieciski finansiālo gadu saimniecība noslēdza sekmīgi.

V. VALTERS:

— Ņemot vērā visai sarežģītos darba apstākļus, varētu teikt, ka jā. Kopējā rentabilitāte bija 14,3 procenti. Sajā ziņā izdevās izvirzīties otrajā vietā rajonā pēc kolhoza «Krasnij Oktjabrj», taču mūsu veikums sastāda tikai pusi no šīs saimniecības rentabilitātes. Ar uzviju izpildījām tikai gaļas ražošanas plānu. Citos veidos tomēr pietrūka enerģijas. Augkopībā labāk veicās ar graudaugiem, to ražība no hektāra bija 21 centners —

par 3,5 lielāka salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Līdz ar to sekmīgi norēķinājāties arī ar valsti. Vairāk vēribas veltīts lopbarībai, pārsniedzām uzdevumus skābsiena un zāles milta ražošanā. Atpaliekam kartupeļu ieguvē un realizācijā.

REDAKCIJA:

— Kartupeļu audzēšana ir mūsu saimniecības galvenais specializācijas virziens. Otrajā vietā — lopbarības biešu sēklu ražošana. Te nevar būt citu domu — jāparāķ krass lūzums.

V. VALTERS:

— Abi šie laukkopības virzieni ir jauni, tiem sākām pievērsties tikai pēdējos gados. Zemnieki bija raduši kartupeļus audzēt nelielās platībās, bet nu ir pavisam citi mērogi, citās prasības. Jāievieš īpaša augu sēka, jāizvēlas tāda lauku s'šēma, kurā būtu vairāk atbilsto-

šas augsnes.

Sēdit, audzēt un novākt mūsu mehanizatori prot, bet raizes sagādāta sēklu sagatavošana. Tagad mums ir divi bumbuļu šķirojamie punkti, ko palīdzēja uzcelt šefi — apvienības «Sojuzblitim» ķīmizācijas speciālais kons'ruktoru birojs. Būvējam noliktavu 2 000 tonnu kartupeļu uzglabāšanai, ko SCO solās nodot ekspluatācijā līdz ražas novākšanai. Tas būs liels solis uz priekšu. Otra ne mazāk svarīga problēma ir tādu kartupeļu šķirņu ieviešana, kam dažāds nogatavošanās laiks. Te savs vārds sakāms arī selekcionāriem, lai mūsu rīcībā būtu pret kaitēkļiem un slimībām noturīgas rajonētās šķirnes.

REDAKCIJA:

— Kad jūs leicāt, ka saimniecībā ir teicami kartupeļu audzētāji, prātā ienāca Bernards Iesalnieks un

citi. Ne reizi vien gadījies viņus redzēt darbā — strādā godam.

V. VALTERS:

— Liela daļa mūsu mehanizatoru piegādes uzdevumu tāpat kā Bernāds Iesalnieks veica jau līdz pagājušā gada 15. septembrim. Viņi ir darba teicamnieki: Pēteris Grugulis, Alberts Vanags, Jānis Turkupolis, arī Monika Aizpuriete. Tāpat strādā mūsu cūkkope Antimija Mežāka, šoferi Staņislavs Vidžups, Jānis Cērmnieks, Alfrēds Lācis, Valēns Svirksts.

REDAKCIJA:

— Par kolhozu «Zelta vārpa» var runāt daudz laba. Taču iādod vārds arī citiem pārrunu dalībniekiem.

Saimniecības galvenais virzošais spēks ir komunisti. Viņi ne vien paši rāda pareizu attieksmi pret darbu, bet arī ietekmē ražošanu.

P. STIKĀNS:

— Bez šaubām. Lūk, PSKP biedram Jānim Caunem uzticējām zāles milu agregāta vadību. Kaut arī šo produkciju sākām ražot ar nokavēšanos, plāns tika pārsniegts. Traktorists komunist Pēteris Bogdanovs pērnā gada saistības jau deviņos mēnešos bija pārsniedzis par 34 procentiem, bet cits komunist — Juris Lācis — pat par 44 procentiem. Tajā pašā dienā par gada uzdevumu veikšanu ziņoja trešā daļa no mūsu mehanizatoru kolektīva. Partijas biedri apzinīgi strādā arī lopkopībā. P. KP biedre Anastasija Skrūzmane vidēji no katras govys ieguva ap četrām tonnām piena.

REDAKCIJA:

— Partijas pirmorganizācija bija iniciatore sociālistiskajai sacensībai ar kolhoza «Rīts» darbaudim un Jersikas ciemu. Jūsu lietišķā sadarbībā jau izturējusi vairāku gadu ilga laika pārbaudi.

P. STIKĀNS:

— Kļuvis par tradīciju rezultātus apkopot divas reizes gadā. Mūsu pārstāvji ierodas pie kaimiņiem vai arī paši uzņem sāncensības. Abas saimniecības atrodas pie Daugavas, augsnes mums būtībā vienādas, darba apstākļi — arī, tāpēc cikstāties kā līdzīgs ar līdzīgu. Sacensība ļoti ietekmē gan partijas pirmorganizācijas, gan arī visu ciema iedzīvotāju darbu.

Saimniecības partijas pirmorganizācija apvieno 68 biedrus. Tas ir liels spēks. Liela daļa no viņiem atrodas ražotāju avangardā — strādā par mehanizatoriem un inženieriem, otrā, plašākā grupa ir lauksaimniecības speciālisti, tad seko saimnieciski administratīvā kopa un lopkopji, pensionāri, skolotāji un citu nozaru ļaudis. Partijas starpslānis visās nozarēs un ražošanas iecirkņos atstāj jūtamu iespaidu.

Lai varētu spriest par partijas pirmorganizācijas darbu, varu nosaukt dažus jautājumus, kas apspriesti sapulcēs: komunistu uzdevumi lauksaimnieciskajā ražošanā un sabiedriskajā dzīvē; neizmanto to rezervju apgūšana un kolhoza ekonomikas nostiprināšana; kārtējo saimniecības uzdevumu risināšana; darbaļaužu ekonomiskā izglītošana.

REDAKCIJA:

Jūsu ciems un tā izpildkomiteja pastāvīgi ir rajona labāko skaitā.

P. STIKĀNS:

— Tas ir mūsu kolhoza darba darītāju nopelns.

REDAKCIJA:

— Ciema Tautas deputātu padomju sesijās un izpildkomitejas sēdēs izskatīti vairāki jautājumi, kam ir ciešs sakars ar jaunatnes problēmām: darba un sadzīves apstākļi, Gaiņu astoņgadīgās skolas

audzēkņu atpūtas organizēšana vasarā, skolēnu ēdināšana, rūpes par vispārējo vidējo izglītību un citi.

P. STIKĀNS:

— Jaunās paaudzes likteņi mani vienmēr savļņo. Tagadējiem skolēniem taču būs jāstājas mūsu vietā, un viņi tam jāgatavo.

V. VALTERS:

— Viens no veidiem, kā to izdarīt, ir mācīt speciālistus par saimniecības līdzekļiem. Ar kolhoza stipendiju Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas Mehanizācijas fakultātē studē Juris Bronka. Viņš ir teicamnieks. Uz profesionāli tehnisko skolu aizsūtījām Miķeli Baltmani. Si ir viena no tām kolhoznieku ģimenēm, kur darbs lauksaimniecībā ir tradīcija, kur vecāku, teicamu kolhoznieku pēdās iet jaunie. Par šoferi pēc dienesta Padomju Armijā strādā viņa brālis Teodors. Māte Anna Baltmane ir ciema deputāte, strādā par slaucēju Daukstu lielfermā, tēvs Jānis Baltmanis ir mūsu saimniecības vecākais enerģētīks. Tādu ģimeņu kolhozā ir daudz.

REDAKCIJA:

— Tas attiecas arī uz mūsu sarunu dalībnieku Artemiju Havrovu. Jūs savas darba gaitas, biedri Havrov, sākat kā traktorists toreizējā Livānu mašīnu un traktoru stacijā?

A. HAVROVS:

— Tā bija. Sovasar paies 30 gadu kopš tās dienas. Pabeidzu kursus, manā rīcībā nodeva kāpurķēdnieku HTZ un nosūtīja uz kolhozu «Padomju Latvija», kas tagad ir daļa no ražošanas iecirkņā Rudzātu sovhozā. Paguvu apsēt sešus hektārus un tiku iesaukts armijā. Pērnā gada turpināju strādāt turpat MTSā. 1958. gadā iemācījos vadīt arī graudaugu kombainu. No tā laika ik sezonā iekuļu pa 400 tonnām labības, ar ritetraktoru izpildu

700 etalonhektāru normu. Ziemā pārvadāju kravas, pavasarī kultivēju augsni, siena laikā plaušu zāles.

REDAKCIJA:

— Jūsu meitas arī izvēlējušās darbu laukos?

A. HAVROVS:

— Jā. Olga ir agronome, vada brigādi padomju saimniecībā «Ag-lona», vidējā meita — Nadežda ir govju slaukšanas operatore tepat Daukstēs, bet jaunākā — Irina būs zooliņeniere — ar kolhoza stipendiju studē Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā.

J. KĀRSENIEKS:

— Kad es un mani vienaudži sākām strādāt kolhozā, pietika arī ar to, ja izglītība bija minimāla. Tagad daudz jāprot, tamdēļ jāmācās. Apsveicami, ka jaunieši cenšas iegūt izglītību. Es savā laikā esmu vadījis brigādi, desmit gadus tiku ievēlēts par ciema izpildkomitejas priekšsēdētāju.

J. VEIGURS:

— Arī es varu, teikt to pašu. Gluži nemanot aizritējuši 17 darba gadi. Sāku kā brigadieris. Nu mūsu ražošanas iecirknis ir tieši tajās robežās kā kolhozs «Zelta vārpa» pirms apvienošanas.

Mūsu zeme ir Daugavas, Dubnas un Neretiņas krasti. Silavas ezera smilšainie krasti — skopa augsne, kas pārblīveta ar akmeņiem, daudzās vietās pārlietu mitra. Strādāt te grūti. Tomēr pēdējos gados, sākot kopš tā laika, kad sāka izgatavot kartogrammas, augšņu novērtējums cēlies par 6—7 ballēm un sastāda jau ap 30—32. Lauki kļuvuši masīvāki, likvidēti atmatās aizlaistie stūri, uzlaboti mazvērtīgie gabali.

Galvenajai kultūrai — kartupeļiem šopavasār atvēlēsīm 100 hektārus, 50 hektāros audzēsīm lopbarības biešu sēkliniekus. Kartu-

peļiem vajadzīgas vieglākas augsnes, lai nodrošinātu pareizu sējumu apgrozību. Tādu zemju mums vajadzētu trīs reizes vairāk.

Esam studējuši mūsu republikā slavenā kartupeļu audzētāja Ignata Spilas no Ogres rajona kolhoza «Lāčplēsis» pieredzi, pēc viņa padoma paši izgatavojām septiņu rindu vagotāju. Mūsu iecirknī top jaunā sēklas bumbuļu glabātava, ko iekārtosim pēc kolhoza «Lāčplēsis» parauga.

REDAKCIJA:

— Jūsu iecirknis pamatoti ir starp labākajiem rajonā. To apliecina arī Darba Slavas III pakāpes ordenis, ar ko jūs esat apbalvots. Mēs zinām arī, ka jūs rosīgi darbojaties kā ciema lauksaimniecības pastāvīgās komisijas priekšsēdētājs, sesijām un izpildkomitejas sēdēm gatavojat daudzus interesantus jautājumus.

J. VEIGURS:

— Aizvadītajā sasaukumā katrā sesijā bija kāds komisijas sagatavots jautājums. Cenšamies palīdzēt kolhoza valdei un partijas pirmorganizācijai lauksaimniecības nozaru attīstīšanā. Pastāvīgu uzmanību veltām lopu ziemošanai, meliorēto zemju efektivitātes paaugstināšanai, lauksaimniecības produktu pārpalikumu savākšanai no individuālā sektora un citiem jautājumiem.

REDAKCIJA:

— Sis-gads ir ļoti sevišķs un nozīmīgs katrā padomju cilvēku dzīvē. Arī saimniecībai, kurā strādājat, sekmīgi jāpabeidz 10. piegāde un jāsagatavo nākamajai, kuras apvēršņus iezīmēs PSKP XXVI kongress. Gribas ticēt, ka kolektīvs būs spējīgs veikt visas jaunās ieceres.

Sarunu vadīja un pierakstīja
A. RANCĀNS
J. SILICKA foto